

Projekt

**STATUT
GÓRNOŚLĄSKIEGO ZWIĄZKU METROPOLITALNEGO (GZM)**

Celem wspólnego realizowania określonych niniejszym statutem zadań, mających charakter publiczny, a także dla bieżącego zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców miast zgrupowanych w Związku, oraz działając na podstawie art. 10 ust. 1 oraz rozdz. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz.U. z 1996 r. nr 13 poz. 74 ze zm.), miasta wymienione w § 2 przyjmują i postanawiają stosować treść niniejszego statutu.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1

Tworzy się związek międzygminny pod nazwą Górnośląski Związek Metropolitalny (GZM)

§ 2

Związek tworzą: Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze, Będzin, Czeladź i Knurów.

§ 3

Związek może rozszerzać swoją działalność na mniejsze sąsiadujące gminy po uprzednim uzyskaniu zgody wszystkich gmin-założycieli.

§ 4

Związek ma swoją siedzibę w mieście Katowice.

§ 5

Związek posiada osobowość prawną i wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

§ 6

Związek tworzy się na czas nieoznaczony.

§ 7

Zadania Związku dotyczą obszaru całej Wspólnoty i obejmują w szczególności:

1. Planowanie rozwoju, pomoc w opracowywaniu planów zagospodarowania przestrzennego,
2. Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i zagranicznych na realizację wspólnych zadań inwestycyjnych i na inne potrzeby miast członkowskich GZM,
3. Zarządzanie niektórymi drogami w tym Drogową Trasą Średnicową
4. Pozyskiwanie inwestorów, pobudzanie aktywności gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem inicjowania i prowadzenia projektów rozwojowych, opracowywanie wspólnych wniosków do UE,
5. Podnoszenie poziomu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki miast zrzeszonych w GZM
6. Wspieranie rozwoju nauki i współpracy między sferą nauki i gospodarki, popieranie postępu technologicznego na terenie utworzonej metropolii
7. Nadzór właścicielski nad przedsiębiorstwami użyteczności publicznej realizującymi zadania własne samorządów tworzących GZM po ich przejęciu,
8. Reprezentacja metropolii w procesach legislacyjnych i decyzyjnych zarówno na szczeblu krajowym jak i wojewódzkim,

9. Prowadzenie spraw związanych z przekazaniem na rzecz GZM przez administrację rządową składników majątkowych (zwłaszcza niepodzielnych), służących wykonywaniu zadań własnych więcej niż jednego miasta, które Skarb Państwa ma możliwość nieodpłatnie przekazać GZM w tym z zakresu zaopatrzenia w wodę,
10. Monitorowanie bezrobocia na terenie GZM,
11. Zawieranie umów i porozumień z innymi organizacjami o podobnym charakterze, krajowymi i zagranicznymi, innymi jednostkami samorządu terytorialnego a także organami administracji rządowej,
12. Podejmowanie innych działań zmierzających do osiągnięcia i realizacji celów Związku inicjowanych przez Zgromadzenie GZM.

§ 8

Dla realizacji zadań Związku może on tworzyć wewnętrzne jednostki organizacyjne, w tym zakłady, oraz zawierać umowy z innymi podmiotami.

II. Organy Związku.

§ 9

Organami związku są: Zgromadzenie Związku oraz Zarząd Związku.

§ 10

Organem stanowiącym i kontrolnym Związku jest Zgromadzenie Związku, a organem wykonawczym - Zarząd Związku.

§ 11

1. W skład Zgromadzenia wchodzi prezydenci (burmistrzowie) miast będących członkami Związku.
2. Na ich wniosek, rada miasta może powierzyć reprezentowanie miasta w Związku przez zastępcę prezydenta (burmistrza) lub radnego.
3. Członkowie mający mniej niż 100 tys. mieszkańców posiadają 1 przedstawiciela w Zgromadzeniu, powyżej 100 tys. mieszkańców – 2 przedstawicieli, Miasto Katowice posiada 3 przedstawicieli
4. Dodatkowego przedstawiciela w Zgromadzeniu wyznacza rada miasta.
5. Odwołanie przedstawiciela miasta w Związku następuje w tym samym trybie jak jego wybór.

§ 12

Po upływie kadencji lub w razie wygaśnięcia mandatu z innych przyczyn oraz w wypadku odwołania przez miasto jego przedstawiciela, pełni on w Zgromadzeniu, względnie innym organie Związku, swe obowiązki aż do wyboru w jego miejsce innej osoby.

§ 13

Wystąpienie członka ze Związku skutkuje jednocześnie pozbawieniem jego przedstawicieli wszystkich funkcji w organach Związku.

§ 14

1. Zgromadzenie w ustalonym przez siebie trybie wybiera ze swego grona Przewodniczącego Zgromadzenia i dwóch jego zastępców.
2. Funkcji, wymienionych w ust. 1, nie można łączyć ze stanowiskiem w Zarządzie Związku.

§ 15

Do kompetencji Zgromadzenia Związku ponadto należy:

1. Ustalanie programów działania Związku,
2. Uchwalanie planu finansowego Związku i ocena jego wykonania,
3. Decydowanie w sprawach tworzenia, przekształcania i likwidacji jednostek organizacyjnych Związku,
4. Realizowanie (odpowiednio) w ramach Związku, kompetencji rady miasta w odniesieniu do zadań powierzonych Związkowi we właściwym trybie,
5. Powoływanie (wybieranie) i odwoływanie Zarządu Związku oraz kontrolowanie i nadzorowanie działalności Zarządu,
6. Ustalanie zakresu i trybu podejmowania przez Zarząd decyzji w sprawach majątkowych Związku,
7. Powoływanie Sekretarza, Skarbnika na wniosek Przewodniczącego Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej związku a także, w razie potrzeby, również innych stałych lub doraźnych komisji do określonych zadań,
8. Podejmowanie uchwał w sprawie absolutorium dla Zarządu,
9. Sporządzanie projektów zmian Statutu Związku,
10. Podejmowanie uchwał w sprawach przewidzianych ustawowo dla rady miasta (odpowiednio).

§ 16

Uchwały Zgromadzenia są podejmowane bezwzględną większością głosów statutowej liczby członków Zgromadzenia.

§ 17

Członek Zgromadzenia może wnieść pisemny sprzeciw w stosunku do uchwały Zgromadzenia, w ciągu siedmiu dni od daty jej podjęcia.

1. Wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie uchwały i wymaga ponownego rozpatrzenia sprawy objętej sprzeciwem.
2. Sprzeciw do uchwały podjętej w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy jest bezskuteczny.

§ 18

1. Zarząd Związku jest powoływany i odwoływany przez Zgromadzenie Związku.
2. Zarząd Związku składa się z Przewodniczącego Zarządu oraz do sześciu członków.
3. Do Zarządu Związku może być wybranych dwóch jego członków spoza Zgromadzenia Związku.
4. Zarząd Związku wykonuje swoje zadania przy pomocy Dyrektora Związku i Biura Związku.
5. Zadania, kompetencje i wewnętrzną organizację Biura określa jego regulamin organizacyjny.

§ 19

1. Uchwała Zgromadzenia w sprawie nie udzielenia Zarządowi absolutorium jest równoznaczna ze złożeniem wniosku o odwołanie Zarządu. Uchwała o odwołaniu nie może być podjęta wcześniej niż po upływie 30 dni od daty Zgromadzenia, na którym nie udzielono absolutorium.
2. Zgromadzenie może odwołać Przewodniczącego Zarządu z innych przyczyn niż nie udzielenie absolutorium – na wniosek, co najmniej $\frac{1}{4}$ statutowego składu Zgromadzenia. Powyższy wniosek wymaga formy pisemnej wraz z uzasadnieniem oraz podlega zaopiniowaniu przez Komisję Rewizyjną Związku. Odwołanie Przewodniczącego z tych przyczyn nie skutkuje odwołaniem całego Zarządu.
3. Zgromadzenie na uzasadniony wniosek Przewodniczącego Zarządu może odwołać poszczególnych członków Zarządu. Wybór Członków Zarządu następuje na wniosek Przewodniczącego Zarządu.
4. Przewodniczący Zarządu, a także poszczególni członkowie Zarządu mogą złożyć rezygnację. Uchwałę o przyjęciu rezygnacji i obsadzie funkcji w Zarządzie, Zgromadzenie podejmuje na najbliższym Zgromadzeniu.
5. Złożenie rezygnacji przez Przewodniczącego Zarządu nie skutkuje odwołaniem pozostałych członków Zarządu a obowiązki w takim przypadku Przewodniczący wykonuje do dnia wyboru nowego Przewodniczącego, które winien odbyć się w terminie nie dłuższym niż 30 dni od złożenia rezygnacji.

§ 20

Po upływie kadencji Zgromadzenia Zarząd działa do dnia wyboru nowego Zarządu.

§ 21

Do kompetencji Zarządu Związku należy:

1. Realizowanie zadań Związku,
2. Wykonywanie uchwał Zgromadzenia Związku w trybie ustalonym statutem,
3. Sporządzanie projektu planu finansowego Związku i jego wykonywanie,
4. Prowadzenie gospodarki finansowej Związku na zasadach obowiązujących w samorządzie terytorialnym,
5. Decydowanie w sprawach majątkowych Związku w zakresie i trybie określonym przez Zgromadzenie
6. Decydowanie o sprawach Związku niezastrzeżonych przepisami prawa dla Zgromadzenia Związku oraz w ramach przydzielonych związkom międzygminnym ustawowo,
7. Przedkładanie Zgromadzeniu sprawozdań z działalności Zarządu.

§ 22

1. Zgromadzenie może powoływać komisje i grupy robocze dla realizacji zadań Związku
2. Komisje, grupy robocze mogą wnioskować rozpatrzenie określonych spraw oraz podjęcie uchwał i stanowisk przez Zgromadzenie.
3. Komisje i grupy robocze są powoływane bądź dla rozpatrywania spraw o charakterze branżowym (komisje stałe Związku), bądź też dla zbadania określonej sprawy (komisje nadzwyczajne).
4. Komisje i grupy robocze mogą zwracać się do członków Związku o udzielenie informacji lub przedstawienie dokumentów, dotyczących spraw będących przedmiotem zainteresowania komisji.
5. Komisje i grupy robocze przedkładają Zgromadzeniu raz do roku sprawozdanie ze swojej pracy.
6. Likwidacji komisji lub grupy roboczej dokonuje Zgromadzenie w drodze uchwały.

§ 23

Zarząd podejmuje uchwały zwykłą większością głosów w obecności, co najmniej połowy jego statutowego składu, chyba, że ustawa stanowi inaczej.

§ 24

Do Przewodniczącego Zarządu stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące prezydenta (burmistrza) miasta.

W szczególności do jego kompetencji należy:

1. Kierowanie pracą Zarządu,
2. Podejmowanie decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej,
3. Reprezentowanie Związku na zewnątrz.

§ 25

Ustanawia się stanowisko Dyrektora Związku.

1. Dyrektor Związku kieruje bieżącą działalnością Związku, a w szczególności wykonuje uchwały Zarządu, realizuje decyzje podjęte przez Przewodniczącego i Zarząd oraz kieruje pracą Biura Związku. Dyrektor Związku przygotowuje posiedzenia Zarządu oraz na bieżąco, pod nadzorem Zarządu, realizuje ramowy plan działalności Związku oraz roczny plan finansowy Związku.
2. Dyrektora Związku powołuje i odwołuje Zarząd Związku w drodze uchwały.

3. Funkcję zwierzchnika służbowego w stosunku do Dyrektora Związku sprawuje Przewodniczący Zarządu Związku. Dyrektor Związku wykonuje czynności pracodawcy w sprawach ze stosunku pracy pracowników Biura Związku.
4. Pracownicy Biura podlegają służbowo Dyrektorowi Związku.
5. Przewodniczący lub Zarząd może upoważnić Dyrektora lub pracownika Biura Związku do podpisywania dokumentów (w tym podejmowania zobowiązań) w przypadkach i zakresie określonych w upoważnieniach.
6. Regulamin pracy i regulamin wynagradzania Dyrektora i Biura Związku oraz regulamin gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych określa Zarząd Związku w drodze uchwały.

§ 26

1. Zgromadzenie obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez Przewodniczącego Zgromadzenia w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. Do zawiadomienia o zwołaniu posiedzenia dołącza się porządek obrad wraz z projektami uchwał.
2. Na wniosek Zarządu lub co najmniej 1/4 statutowego składu Zgromadzenia Przewodniczący obowiązany jest zwołać posiedzenie w ciągu 7 dni od daty złożenia wniosku.
3. Pierwsze posiedzenie nowo wybranego Zgromadzenia zwołuje Przewodniczący Zgromadzenia poprzedniej kadencji w ciągu 30 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów samorządowych.
4. W przypadku pierwszej kadencji pierwsze posiedzenie nowo wybranego Zgromadzenia zwołuje najstarszy wiekiem prezydent (burmistrz).

§ 27

1. O dacie i miejscu Zgromadzenia członkowie Związku powinni być powiadomieni pisemnie na 14 dni przed terminem obrad. O porządku obrad Zgromadzenia członkowie Związku powinni być powiadomieni pisemnie najpóźniej na 7 dni przed terminem obrad.
2. Porządek obrad oraz projekty uchwał i stanowisk Zgromadzenia przygotowuje Zarząd Związku.
3. Członkowie Związku mogą żądać umieszczenia dodatkowych spraw w porządku obrad Zgromadzenia pod warunkiem wystąpienia z tym żądaniem pisemnie, co najmniej na 7 dni przed jego terminem.
4. Uzupełniony porządek obrad Zgromadzenia powinien być podany pisemnie do wiadomości członków Związku na 3 dni przed terminem obrad.
5. Za zgodą bezwzględnej większości Zgromadzenia poszerzenie porządku obrad jest możliwe do momentu jego przyjęcia przez Zgromadzenie.
6. Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad.

§ 28

1. Zgromadzenie przyjmuje na początku sesji porządek obrad zwykłą większością głosów.
2. Dla realizacji swoich zadań Zgromadzenie podejmuje uchwały, stanowiska, apele i rezolucje, które wchodzi w życie z dniem podjęcia, chyba że uchwała, stanowisko, apel lub rezolucja stanowią inaczej.
3. Zgromadzenie może podejmować uchwały w wypadku, gdy uczestniczy w nim więcej niż połowa ogólnej liczby przedstawicieli członków.

4. Zarząd lub Komisja Rewizyjna Związku może określić drugi termin sesji Zgromadzenia w tym samym dniu o innej godzinie, jeżeli w pierwszym terminie w Zgromadzeniu uczestniczy mniej niż połowa ogólnej liczby członków Związku. W drugim terminie do podejmowania uchwał wymagana jest obecność przedstawicieli więcej niż 1/3 ogólnej liczby członków Związku.
5. Wybór organów Związku wymaga w każdej sytuacji obecności więcej niż połowy przedstawicieli ogólnej liczby członków Związku.
6. Uchwały i stanowiska są przyjmowane zwykłą większością głosów, o ile Statut nie stanowi inaczej.
7. Z sesji Zgromadzenia sporządza się protokół, który podpisuje Przewodniczący Zgromadzenia lub w razie jego nieobecności – Przewodniczący Związku.

§ 29

1. Głosowanie na Zgromadzeniu odbywa się w sposób jawny, z wyjątkiem wyborów do organów Związku.

§ 30

1. Obrady Zgromadzenia prowadzi Przewodniczący Zgromadzenia lub w razie jego nieobecności wiceprzewodniczący.
2. Szczegółowy tryb obradowania i podejmowania uchwał określa Regulamin Obrad Zgromadzenia.

§ 31

1. Działalność organów Związku jest jawna, ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.
2. Jawność działania organów Związku obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskania informacji, wstępu na posiedzenia komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych.
3. Do publicznego wglądu w siedzibie Związku udostępnia się na zasadach poniżej określonych, w szczególności:
 - Uchwały Zgromadzenia, Uchwały Zarządu
 - Protokoły z posiedzeń Zgromadzenia, Zarządu i komisji
4. Postanowienie ust. 3 nie dotyczy posiedzeń, które odbywały się z ustawowym wyłączeniem jawności.
5. Udostępnienie dokumentów następuje na wniosek zainteresowanego złożony ustnie lub pisemnie. W razie niemożności niezwłocznego wglądu do dokumentów, ustalony zostanie stosowny termin.
6. Dokumenty udostępnia Biuro Związku.
7. Udostępnienie dokumentów odbywa się z uwzględnieniem ochrony danych osobowych i informacji niejawnych wynikających z odrębnych przepisów.

III. Zasady i tryb działania Komisji Rewizyjnej.

§ 32

Komisja Rewizyjna składa się z trzech osób wybranych spośród członków Zgromadzenia niepełniących funkcji w Zarządzie Związku lub funkcji Przewodniczącego Zgromadzenia oraz jego zastępcy.

§ 33

Do zadań Komisji Rewizyjnej Związku należy:

1. Przeprowadzanie kontroli z zakresu działalności Związku zgodnie z planem ustalonym przez Zgromadzenie,
2. Opiniowanie wykonania planu finansowego Związku,
3. Sporządzanie wniosku w sprawie udzielenia bądź nie udzielenia Zarządowi absolutorium,
4. Inne zadania przewidziane dla tej Komisji ustawowo.

§ 34

Protokoły, wnioski i opinie Komisji, wymagają formy pisemnej i podpisania przez bezwzględną większość jej członków.

IV. Mienie i gospodarka Związku.

§ 35

1. Mienie Związku stanowią w szczególności:
 - a. Składniki majątkowe przekazane Związkowi,
 - b. Składniki nabyte przez Związek,
 - c. Dochody z majątku Związku,
 - d. Dochody z działalności Związku,
 - e. Subwencje, dotacje, darowizny, zapisy,
 - f. Składki członków Związku.
2. Mienie przekazane Związkowi przez jego członków, przechodzi na jego własność.

§ 36

Związek może prowadzić działalność gospodarczą w granicach przewidzianych ustawami dla samorządu terytorialnego.

§ 37

1. Oświadczenia woli w imieniu Związku w zakresie zwykłego zarządu jego mieniem składają: Przewodniczący Zarządu i osoba upoważniona przez Zarząd.
2. Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata Skarbnika Związku lub osoby przez niego upoważnionej.

§ 38

1. Związek odpowiada za swoje zobowiązania do wysokości posiadanego majątku.
2. Związek nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania innych komunalnych osób prawnych, a te nie ponoszą odpowiedzialności za zobowiązania Związku.

V. Zasady rozliczeń majątkowych i udziału w kosztach wspólnej działalności

§ 39

1. Nieruchomości oraz inne niepodzielne składniki majątkowe przekazane Związkowi przez jego członków, nie podlegają zwrotowi w wypadku wystąpienia członka ze Związku - jeżeli Związek nie mógłby bez nich prawidłowo wykonywać swoich zadań statutowych na rzecz pozostałych członków Związku.
2. W okolicznościach, o których mowa w pkt. 1, następuje finansowe rozliczenie wkładu członka.

§ 40

Udziały w kosztach wspólnej działalności Związku rozlicza się corocznie proporcjonalnie do ilości mieszkańców każdego z członków.

VI. Zasady przystępowania i występowania członków ze Związku.

§ 41

Wystąpienie członka ze Związku może nastąpić za zgodą co najmniej połowy pozostałych jego członków (do konsultacji) i z co najmniej 1/2 rocznym okresem wypowiedzenia ze skutkiem na koniec roku budżetowego.

§ 42

1. Uzyskanie członkostwa Związku wymaga podjęcia przez radę gminy lub powiatu uchwały o przystąpieniu do Związku, zawierającej postanowienie o przyjęciu Statutu Związku.
2. Nabycie praw i obowiązków przez członka Związku następuje w momencie podjęcia uchwały przez Zarząd Związku o przyjęciu gminy do Związku. Jednostka samorządu terytorialnego, której Zarząd Związku odmówił przyjęcia w skład członków Związku, może złożyć odwołanie do Zgromadzenia Związku w terminie 30 dni od momentu doręczenia uchwały Zarządu.

§ 43

Członkom przysługuje:

- a) prawo przedstawicieli do udziału w Zgromadzeniu z głosem stanowiącym
- b) czynne i bierne prawo wyborcze dla ich przedstawicieli do organów Związku;
- c) prawo do zgłaszania wniosków we wszystkich sprawach, dotyczących celów, zadań i konkretnych działań Związku oraz do przedkładania projektów uchwał Zgromadzenia.

§ 44

1. Członek zobowiązany jest przestrzegać postanowień Statutu, regulaminów i uchwał organów Związku oraz uczestniczyć w realizacji jego statutowych celów, a w szczególności:
 - a) brać czynny udział w pracach Związku, brać udział w sesjach Zgromadzenia Związku oraz w pracach organów, struktur i komisji Związku;
 - b) dbać o zachowanie i popularyzację dobrego imienia Związku;
 - c) wpłacać w ustalonym terminie składki członkowskie.

§ 45

I. Członkostwo Związku ustaje na skutek:

- a) wystąpienia członka ze Związku;

b) wykreślenia członka ze Związku;

2. Wykreślenie członka ze Związku może nastąpić **na wniosek więcej niż 7 członków i głosami minimum 3/4 Zgromadzenia. (do konsultacji)**
3. Wykreślenie członka ze Związku może nastąpić na skutek:
 - a) nie realizowania uchwał podjętych przez Zgromadzenie,
 - b) nie opłacania składek członkowskich
4. Ustanie członkostwa powoduje wygaśnięcie wszelkich zobowiązań Związku wobec członka.
5. W razie ustania członkostwa, członek zobowiązany jest w terminie ustalonym przez Zarząd do uregulowania wszelkich zobowiązań wobec Związku.
6. W razie ustania członkostwa, uiszczone składki członkowskie, jak również nabyty przez Związek majątek trwały pozostają w jego gestii.

§ 46

Zmiana statutu następuje w trybie przewidzianym dla jego ustanowienia.

VII. Zasady likwidacji Związku.

§ 47

Rozwiązanie i likwidacja Związku następuje na zgodny wniosek **więcej niż 3/4 (do konsultacji)** członków Związku uchwalony przez ich organy stanowiące.

§ 48

W przypadku likwidacji Związku jego majątek po zaspokojeniu zobowiązań i roszczeń wierzycieli przechodzi na rzecz członków Związku proporcjonalnie do ich udziałów w majątku związku. O sprawach tych rozstrzyga Zgromadzenie Związku po zapoznaniu się z wnioskiem Komisji Likwidacyjnej powołanej przez Zgromadzenie.